

KIS-403 – Br. **steud** ha deveradoù.

(GE – 02 09 91)

Er RC XLIII 154, e-barzh “Notes étymologiques et lexicographiques” gant J. LOTH, e lenner :

Le breton *steudenn* a deux sens fort différents (Ernault, *Gloss.*).

1° tenon de mortaise ; *pointe* : *tacho steuden ver*, des clous à pointe courte ; *steudennet mat*, bien fixé, bien monté ; languette d'une balance¹ ; *steut*, au sens métaphorique dérivé de l'idée de fixer, planter, a le sens d'attention : *rein steut* (et *steu*) *d'er goz*, faire attention à la conversation ; *gant steud*, avec attention ;

2° rangée, file, série ; *steut*, f., rangée de gerbes ; *bernou foüen graet a steudennou*, tas de foin faits par rangées ; vannetais *sted* (bas-vann. *stôt* avec *ö* bref), rangée, aussi volée de coups de bâton, *a stet*, à la file ; *stedein*, aligner (le foin : Le Goll, *Suppl.*).

---

¹ Dans ce sens, cf. vannetais *stedel*, ficelle qui agit sur le loquet (Groix, d'après le Goff, *suppl.*). Cela s'expliquerait par le sens de «lancer».

An “daou ster disheñvel bras”-se a ra reiz war skalfad an deveradoù diwar **steud**. Pal an notenn-mañ eo ober un trosell war an termenoù o deus hevelep dur'hadurioù ster roet dezho an dro da ziwanañ.

Br. **steud** b. (Gl. **attention**), a arverer nebeut, war a hañval, en troiennoù “reiz **steud** da, gant **steud**”. Ar c'hemeradur-mañ n'en deus ket kavet fred evit c'hoazh er yezh resis. Evezh ar yezherion zo da dennañ warnañ evit e arver lennegel ha pemdeziek.

Br. **steudañ** (Gl. **aligner**) zo bet arveret e lavar ar Politikerezh er geriennoù Br. “en em **steudañ** diouzh, mont **a-steud** diouzh” (Gl. “s'**aligner** sur”) Sk. : “Riez **steudet**, **a-steud** (diouzh)” Gl. “Pays **aligné** (sur)” (*Emsav* passim).

Br. **steudadur** (Gl. **alignement**) a gaver en arver el Leuñvouriezh (*Preder* 115-116, 73), hag er Politikerezh (*Emsav*, passim). Heñvelster goubarekoc'h : **diasteud** g.

Br. “**steudañ** al lagad”, gerienn a ginnigan e GEVE.ms. da gevatal da Gl. “**fixation oculaire**”, eleze "anadenn skiantennel ha loc'hadel oc'h ober d'al lagad durc'haat etrezek un ergorenn, steudañ diouzh ar poent a denn an evezh".

Br. **steudad** b. a arverer er yezh resis gant un darn vras eus kemeradurioù ar Gl. **série** "heuliad ergorennoù (traezoù, termenoù, h.a.) etrezo ur perzh pe ur parzh boutin, pe ereet dre un urzh, ur reolenn, h.a."

Br. **steudenn** b. "tenon", "tige, pointe (de clou, etc.)", "languette (de balance)". Aozerion kentelioù SADED war ar Fizik ne anavezent ket ar c'hemeradur-mañ, pa rejont gant Br. **biz** (Fiz-9, 1). O c'hounit korvo gantañ e GEVE.ms. e tegemeran **steudenn** evel kevatal d'ar Gl. **index** "ergorenn luc'hus a zilec'hier dirak al lagad da studiañ ar vaezienn weled" [hag e GSTL : “**Steudenn** luc'h gwereet war un hewel”, Gl. “**Repère** lumineux affiché sur un visuel” (§ 3618)].

Br. **steudell** b. (Gl. **appareil** orthopédique, h.a.), gant e zevedadoù **ersteudell** (Gl. **prothèse**), **amsteudell** (Gl. **orthèse**) (sl. KIS-367, p.).

Br. **desteudañ** a ginnigan gant ar sterioù : 1. "lakaat da vont a-steud, d'ober ur steudadur", "mettre en alignement" ; sk. : “**Desteudañ** talbennoù tiez ur straed”, Gl. “Mettre en **alignement** les façades d'une rue”. 2. "lakaat a-wel ur steudadur", "repérer un alignement" ; sk. : “**Desteudañ** un teskad peulvanoù”, Gl. “Repérer l'**alignement** d'un ensemble mégalithique”. Da heul : “Un talbenn **a-zesteud**, e-maez **desteud**”, Gl. “Une façade en **alignement**, frappée d'**alignement**”.

Br. **desteud** g. a ginnigan diwar se reiñ dezhañ ur c'hemeradur louerek : "merk da savelañ (diazezañ, lakaat a-wel) ur steudadur, un diasteud" ; sk. : “Mont diouzh an **desteudoù**”, Gl. “Suivre les **repères**”. Er Gwiliouderezh e tibaber ur poent war an erload (lodenn eus ar groueell o tont er-maez da gentañ) evit didermenañ durc'hadur ar bugel e-keñver lestr ar vamm ; ar poent-se a anver “**desteud** an erload”, Gl. “**repère** de présentation”. En erload ar gïtern ("présentation du sommet") ez eo ar c'hilpenn a dalvez da zesteud, o reiñ tro da gomz a “erload kilpenn dehou a-raok”, Sz. “Right occiput anterior presentation”, Gl. “Présentation occipito-iliaque droite antérieure” ; h.a. [Er Stlenneg, e kinnigan ober gant Br. **desteud** en ur c'hemeradur heñvel ; sk. “**Desteud** periantel pe veziantel o verkañ dibenn ur skor stlenn”, Gl. “**Repère** matériel ou logiciel indiquant la fin d'un support d'information”.]